

CORSENDONCA

Corsendonk[®] bier

Paten zacht en donker

Agnus pittig en blond

ISSN 0779-5785
Trimestrieel tijdschrift
29ste jaargang
januari, februari, maart 2010

v.u.: Roger Van Mierlo
Draaiboom 4
2360 Oud-Turnhout

Kantoor van afgifte : 2360 Oud-Turnhout

VOOR AL UW FEESTEN

ALTA RIPA

Engelstraat 6 2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/45.01.01

VERZEKERINGSKANTOOR

JAN AERTS

ALLE VERZEKERINGEN

Kerkstraat 27 2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/42.30.92

© **CORSENDONCA** : Alle artikels overgenomen uit ons driemaandelijks tijdschrift moeten de vermelding "*Uit Corsendonca*" dragen, met de jaargang, nummer, pagina en de naam van de auteur.

Foto omslag: De processie rond de jaren '60 in de Vander Bekenlaan.

CORSENDONCA

Voorwoord

Zo goed als twee maanden lang heeft ons dorp in een sluier van witte sneeuw gelegen. Koning winter heeft weer toegeslagen. Sommigen spreken van een **WINTER**, net zoals in de

goede oude tijd. Indien de wegen vandaag waren zoals vroeger, zou men niet meer spreken van de winter in de goede oude tijd. En er is veel meer zelfs. Vroeger beschikte men niet over het nodige comfort van een degelijk verwarmd huis, stromend warm water of vervoer per auto. Om het huis te verwarmen was het eerst kolen scheppen en de kachel aanmaken. Vandaag is het huis al knus opgewarmd voor de wekker afloopt. Dikwijls is de wekker te laat ingesteld: mensen moeten zich dan haasten, hollen en vliegen. Genieten van een ontspannen ochtend, een rustig ontbijt: het gaat aan velen onder ons voorbij. Elke morgen zich haasten om dan toch telkens weer iets te laat te zijn. Een dag starten onder spanning. Elke morgen heeft iets moois, het langzaam ontwaken van het licht. Een meer dan boeiend schouwspel van elke dag. Even stil staan bij de kleine dingen om ons heen. Eenmaal je dit kunt, kan je er niet genoeg van krijgen.

LIDGELDEN. Elk jaar vragen wij aan onze leden om hun lidgeld te betalen. Dit bedraagt slechts • 9,5. Hiervoor ontvangt u vier maal per jaar deze 'Corsendonca' en geniet u van kortingen op onze publicaties. Zij die hun lidmaatschap nog niet hebben vernieuwd kunnen dit vooralsnog doen met het te storten bedrag binnen te brengen in het Hofke van Chantraine, ofwel door storting via het rekeningnummer van Corsendonca 646-6074380-60.

CORSENDONCA

Het aantal leden is de laatste jaren gestegen en hierom zijn we uitermate gelukkig. Graag ontmoeten wij u, in 2010, op één van onze activiteiten, of zeker toch in de lijst van onze leden. Waarvoor hartelijk dank.

Het voorjaar 2010 kent tal van boeiende activiteiten. Een aanrader voor jong en oud en voor ieder wel wat wils. Hierna een greep uit de geplande voorstellingen:

SOUNDTRACK, Hofke van Chantaine

26, 27 en 28 februari

Soundtrack was een opvoering van het VZW Peperbus die te gast waren in het Hofke. Bij een film neemt men eerst de beelden op en pas daarna komt er muziek bij. Peperbus draaide dit om. Kris Flameng, winnaar van de Cultuurprijs 2009, componeerde een aantal songs en muziektracks. Deze werden door peperbusmuzikanten uitgewerkt en opgenomen. Pas daarna werd bewust gekozen voor fotografie in de plaats van film.

Drie fotografen gingen aan het werk. Ze maakten beelden bij de muziek en de songs en bewerkten dit tot een prachtige, vloeiende en boeiende montage. Beelden werden gemaakt door Jos Koyen, Walter Verheijen en Gert Daemen. Je hoort de stemmen van Fred Geysels, Leen Brusselaers, Nora Neyens en With Flaming Hooves. Muziek en teksten: Kris Flameng.

Op deze manier werd 'Soundtrack' een 50 minuten durende mobiele installatie die op bijna elke locatie non-stop kan spelen. Met dit nieuwe project wil Peperbus andermaal een aantal artistieke disciplines samenbrengen tot een nieuw geheel. In dit geval werd gekozen voor de boeiende wisselwerking tussen beeldende kunst, fotografie, mediatechnieken, muziek en poëzie.

CORSENDONCA

PEPERBUS stelt dit nieuwe project in diverse vormen voor aan het publiek. In de eerste plaats met een doorlopende projectie van 'Soundtrack' in het decor van een fototentoonstelling. Deze werd samengesteld uit een selectie originele afdrukken die in het project gebruikt werden én compilaties van teksten en fotografie. Als kers op de taart werd er eveneens een concert aangeboden.

APERITIEFCONCERT met REINAERT DE VOS, Hofke van Chantaine

28 maart 2010

Dit grotendeels klassiek concert zal de voorbode zijn van de komst van Reinaert de Vos, die april-mei 2010 neerstrijkt over onze gemeente in de vorm van 'REINAART, de musical', geschreven door Kris Flameng en gespeeld door Kids on Stage.

Het oude verhaal van de sluwe vos speelde zich af in het Waasland en werd voor de eerste keer opgetekend omstreeks 1500. Dit verhaal is in onze 21ste eeuw levendiger dan ooit.

Twee Waaslandse Peperbusmuzikanten en tevens topmusici: Marc Moorthamer (dwarsfluit & piccolo) en Marc van Meerssche (piano) stelden een uiterst boeiend programma samen met zowel oude als moderne muziek die rechtstreeks of onrechtstreeks in verband staat met de figuur van Reinaert. Onder de noemer MARC² oogstten zij het ene succes na het andere met deze muzikale ode aan de bekende vossenschelm.

Het duo MARC² speelt een zeer uiteenlopend repertoire dat gaat van W.A. Mozart over Camille Saint Saens naar Pjotr Tsjaikovski, Benjamin Britten en Sergej Prokofiev tot aan onze eigen Kris Flameng. Natuurlijk mogen enkele stukken uit de 'Reinaart, de musical' niet ontbreken. Luisteraars zullen op meesterlijke en virtuoze manier meegevoerd worden van de ene emotie naar de andere en genieten van een uitstekend muzikaal evenement.

CORSENDONCA

Presentatie: Jeaninne van Hoylandt.

Organisatie: Peperbus, Het Hofke van Chantraine vzw en Kids on Stage

Datum: 28 maart om 11 uur

Inkom: • 5 (inbegrepen gratis aperitief)

GROEPSTENTOONSTELLING 'S.T.A.D.', Hofke van Chantraine

6 maart tot en met 21 maart 2010

De tentoonstelling S.T.A.D. (Schilder – Teken – Atelier – Dinamo) is een initiatief van een veelzijdige groep kunstenaars die wekelijks samenkomt in een soort Open Atelier in de educatieve afdeling Dinamo van de Warande te Turnhout. Hier beoefenen ze alle facetten van het tekenen en schilderen. De tentoonstelling S.T.A.D. is hun eerste tentoonstelling buiten het vertrouwde terrein van de Warande.

VOORSTELLING BOEK '150 JAAR OUD-TURNHOUT, Oud-Turnhout en zijn bestuurders.

9 april 2010

Op vrijdagavond 9 april om 20 uur wordt in de raadzaal van het gemeentehuis het boek '150 jaar Oud-Turnhout, Oud-Turnhout en zijn bestuurders' voorgesteld. Hierop zijn alle geïnteresseerden, en zeker al onze leden, van harte welkom. Zij die het boek besteld hebben, kunnen het die avond in ontvangst nemen. Zij die hier niet aanwezig kunnen zijn, kunnen vanaf maandag 12 april hun bestelde boek afhalen in het Hofke van Chantraine. Zij die het boek via de boekhandel 't Schorpioentje hebben besteld, dienen het boek daar af te halen. Het boek heeft een lange aanloop gekend. De opzoeken gingen van start in maart 1993. Meer dan 15 jaar voorbereiding, opzoeken en uitschrijven gingen er aan vooraf. Het was een hele opdracht om met het boek te starten, maar ook het

CORSENDONCA

boek eindigen was moeilijk. Maar vrijdag 9 april is het dan eindelijk zover: het boek wordt aan het brede publiek voorgesteld. Het bevat 491 blz. met Oud-Turnhoutse geschiedenis. Onze gemeente kende in die tijdspanne van 150 jaar, 176 gemeenteraadsleden. Wij hebben ze voor u opgezocht en gevonden. Meer nog, vonden wat door hen gerealiseerd is, waar de accenten lagen, kortom, de groei van ons dorp. 150 jaar geleden was er geen gemeentelijke infrastructuur. De gemeenteraden gingen door in het café van de gemeentesecretaris. Als er iemand tijdens de raadszitting het café binnen kwam, moesten twee gemeenteraadsleden recht staan om hen toegang te geven tot het café. Er waren geen verharde wegen, geen verlichting, waterleiding, gas, of telefoon. Alle te vermelden beslissingen zijn opgenomen in het boek, zoals de verkoop van de Liereman. Gelukkig kende deze verkoop geen doorgang. Het boek is rijkelijk versierd met foto's en afbeeldingen. Het is onze 25ste uitgave en wordt gedrukt op 750 exemplaren, waarvan nu al 650 verkocht. De verkoopprijs voor de naverkoop is • 34.

TENTOONSTELLING, Hofke van Chantraine

Renild Fleerackers, Kris Deschacht en Chris Coninckx (aquarel en gemengde techniek)

10 april tot en met 18 april 2010.

Renild Fleerackers (Oud-Turnhout), Kris Deschacht (Bokrijk) en Chris Coninckx (Retie) zijn al jaren vriendinnen. Renild en Kris volgen al heel wat jaren les bij de bekende aquarelliste Gerda Mentens. Kris Koninckx heeft zich gespecialiseerd in portret- en modeltekenen in gemengde techniek. Voor hen is het de eerste keer dat ze met z'n drieën samen exposeren

CORSENDONCA

WEEK VAN DE AMATEURKUNSTEN 2010,

Hofke van Chantraine

Thema 'Goesting'

24 april - 25 april 2010

Jaarlijks tonen amateurkunstenaars uit heel Vlaanderen en Brussel zich massaal én onder eenzelfde noemer aan het 'grote publiek'. Honderden kunstevenementen worden aangeboden waarbij de amateurkunstenaar steeds een centrale rol vervult. Elke kunstenaar wil zijn werk immers delen met het publiek. In het Hofke en zijn prachtige tuin kan je op 24 en 25 april genieten van diverse kunstvormen: beeldhouwkunst, schilderkunst, keramiek, monumentale kunst, gedichten, en nog veel meer.

De Week van de Amateurkunsten zet jaarlijks de (amateur)kunsten en hun beoefenaars in de kijker. Het doel is om de vele niet-professionele kunstenaars die anders vaak weinig zichtbaar zijn in de kijker te plaatsen. In Vlaanderen oefent immers 1 op 3 een of andere vorm van 'kunst' uit in de vrije tijd.

Na enkele jaren 'stilte' dagen we de Oud-Turnhoutse kunstenaars opnieuw uit...

Op zaterdag 24 en zondag 25 april 2010 zullen kunstenaars op verschillende locaties in Oud-Turnhout tentoonstellen om aan het grote publiek te tonen wat ze in hun mars hebben. Het thema van WAK 2010 luidt "goesting". Zowel workshops als tentoonstellingen komen aan bod.

CORSENDONCA

Volgende kunstenaars doen mee en verwelkomen je graag.

PROGRAMMA

De Heischuur, Schuurhoven 2

Lisette Bleys	– schilderkunst
Jan Theuwissen	– schilderkunst
Airliners '57	– airbrush + workshop
kunstkring De Regenboog	– schilderkunst

Hofke van Chantraine, Kerkstraat 46

Louis Cuylaerts	– aquarel + natuurfotografie
Yves Leusch	– multidisciplinair
Rudy Thijs	– schilderkunst
Peperbus vzw	– wandtapijten + keramiek + muziek + fotografie

OC De Djoelen, Stwg. op Mol 3

Benthe Van Beurden	– fotografie
Kunstkring Gagel	– schilderkunst (aquarel–pastel–acryl) + workshop
May Van Gorp	– schilderkunst

CORSENDONCA

atelier + tuin Hilde Matheussen, Warande 29

keramiek & raku: "*Klei-Kunst*"

+ demonstratie van raku-bakken om 14.00 uur, zaterdag én zondag.

atelier Kathleen Delaplace, Jan de Beerstraat 7

juweelkunst + workshop

Tentoonstelling van handgemaakte juwelen van Kathleen Delaplace.

atelier Rita Mariën, Werkendam 68

kalligrafie & letterkappen

atelier Yves Leusch, Van der Bekenlaan 43 bus 1

verschillende kunstdisciplines

atelier Michel Spaepen, Draaiboorn 90

beeldhouwkunst

bezoekerscentrum Landschap De Liereman, Schuurhovenberg 43

Op zondag 25 april combineren we erfgoeddag en de Week van de Amateurkunsten in Oud-Turnhout. Aan bezoekerscentrum Landschap De Liereman brengt amateurgezelschap Tinteltoneel een theaterstuk (gebaseerd op een lokale legende) in het thema "Fake!": wat is waar en wat niet?

Deze activiteit wordt ook opgenomen in de WAK-kunstroute van Oud-Turnhout.

Toneelopvoeringen om 11u00 – 14u00 – 16u00.

CORSENDONCA

WAK-FIETSTOCHT, MET DE "FIETS-KUNSTROUTE"

Men kan er een heuse uitstap van maken! De "Fiets-Kunstroute" verbindt alle kunstenaars met elkaar. Stel dat het een lekker fietsweertje zou zijn... Alle activiteiten worden GRATIS aangeboden. Vanaf begin april zijn de flyers met fietsroute beschikbaar bij de gemeentelijke infostands en bij de zaak om de hoek zodat je er een leuke en ontspannende dag van kan maken. Tijdens het WAK-weekend zijn deze ook te vinden bij alle individuele deelnemers en in de deelnemende gemeentegebouwen

ERFGOEDDAG, FAKE, Beerse, Kasterlee, Oud-Turnhout, Turnhout, Vosselaar

25 april,

Zondag 24 april is het erfgoeddag. Erfgoedcel Noorderkempen is lokaal het aanspreekpunt voor Erfgoeddag. De erfgoedcel zal samen met de cultuurdiensten van Beerse, Kasterlee, Oud-Turnhout, Turnhout en Vosselaar de nadruk leggen op volksverhalen en mythen. *Sagen, legenden en verhalen zijn niet uit de lucht gegrepen. Ze hebben meestal een kern van waarheid. Door naar de verhalen te luisteren - en er in te geloven - leerden kinderen vroeger wat mocht en niet mocht, wat veilig was en wat gevaarlijk, enz. De verhalen vertellen bovendien heel wat over het alledaagse leven van onze Kempense voorouders. Mondelinge overlevering van deze verhalen is in onbruik geraakt. Ze dreigen dan ook verloren te gaan. Daarom vinden we het belangrijk om deze op Erfgoeddag nog eens in de verf te zetten.*

Het verhaal van de verliefde jongeling en de kabouter, een sage typerend voor de Kempen, is het onderwerp van een schitterend spektakel in Beerse, Oud-Turnhout, Tielen, Turnhout en Vosselaar. Het plaatselijk theatergezelschap maakt met paard en kar en veel

CORSENDONCA

bravoure haar entree om jong en oud met een grappige én ontroerende toneelvoorstelling te vermaken!

In tal van andere gemeenten wordt gewerkt rondom 'Fake'. Interesse, en dit is geen 'Fake', surf naar 'www.erfgoeddag.be'.

TENTOONSTELLINGSPROJECT 'Het Papieren Museum', Hofke van Chantraine

VIBO De Ring BLO

8 mei – 30 mei 2010

Samen met kunstenaar Kristof Mertens werken leerlingen van VIBO De Ring BLO rond het thema "papier". Het uitgangspunt is de natuur. Daarna volgt de poëtische vertaling met papier en verf. Door de "beperkte" van het materiaal worden de leerlingen gedwongen het thema uit te puren zowel in kleur als ruimtelijk. Werken van de kunstenaar en van de leerlingen zullen in een duo-tentoonstelling te bezichtigen zijn. Scholen wordt de mogelijkheid geboden om deel te nemen aan een workshop. Deze wordt georganiseerd in samenwerking met Kunst In Zicht.

DRIEDAAGS MUZIEKFESTIVAL, Hofke van Chantraine

Goezot in 't Hofke

4, 5 en 6 juni 2010

Noteer alvast deze data in uw agenda. Weer of geen weer, het zal schitteren boven het Hofke.

VOORJAAR. Het voorjaar is een teken van leven, de natuur komt weer volledig tot leven. De dagen worden langer, de zon komt stilaan hoger boven de horizon. Rond de eerste week van mei barst de natuur uit haar voegen. Die week zie je een verandering tussen de morgen en de avond.

CORSENDONCA

Laat het voorjaar tot jou komen, geniet van de eerste lentezon, geniet van de kleine dingen van elke dag. Het voorjaar met zijn spetterend vuurwerk van moeder natuur, met zijn pracht aan kleuren en geuren, een glimlach, een knipoog van de mensen om je heen, het buiten horen spelen van een kind. Het is terug Lente in het land. Ook voor jou wens ik die lente in je hart, ik wens je een spetterend 2010.

Jan Sels

Voorzitter Corsendonca

Erfgoeddag

Op zondag 25 april combineren we erfgoeddag en de Week van de Amateurkunsten in Oud-Turnhout.

Aan bezoekerscentrum Landschap De Liereman brengt theatergezelschap Tinteltoneel het verhaal van de verliefde jongeling en de kabouter, een sage typerend voor de Kempen. Met veel bravoure maakt Tinteltoneel haar entree om jong en oud met een grappige én ontroerende toneelvoorstelling te vermaken!

Deze activiteit wordt ook opgenomen in de WAK-kunstroute van Oud-Turnhout.

Toneelopvoeringen om 11u00 – 14u00 – 16u00."

CORSENDONCA

Het stond in de Gazet

De bijna 21-jarige Frans Verstraelen is op de 2e mei 1918 onderhoudswerk aan het verrichten aan de windmolen uitgebaad door zijn grootvader Jan Joosen. Frans is één van de acht kinderen van wagenmaker en herbergier Neel Verstraelen en Maria Joosen. Onverwachts slaat het noodlot echter toe...

Verschrikkelijk ongeluk te Oud-Turnhout.

Verleden Donderdag, omstreeks 10 ure (torenuur), is in de olieslagerij van J. Joosen, te Oud-Turnhout, een smartelijk ongeluk gebeurd. Terwijl de genaamde Frans Verstraelen, 21 jaar oud, bezig was eene verandering te brengen aan de hamers, is hij door deze gevat en op den slag gedood. Dit droevig ongeval dompelt een achtbare familie in den diepsten rouw en heeft in de gemeente eene algemeene verslagenheid verwekt, daar het slachtoffer algemeen gekend en bemind was.

De plechtige lijkdienst zal plaats hebben in de kerk van St-Bavo, te Oud-Turnhout, op Maandag aanst., om 11 ure (torenuur).

De vrienden en kennissen, die bij vergetelheid geen doodsbericht ontvingen, worden verzocht bovenstaande als dusdanig te aanzien.

Een spijtig ongeluk dat ongetwijfeld een domper zette op het feest dat later dat jaar gepland was ter gelegenheid van het gouden huwelijksjubileum van Jan Joosen en zijn echtgenote Christina Nefkens.¹

In een tweede item uit dezelfde krant komt naarvoor dat er aan het eind van de grote oorlog, een gebrek en schaarste is aan zowat alles. Ja, zelfs aan kippenvoer.

¹ Zie ook: 'De familie Joosen en de molen van Oud-Turnhout' door Jan Verhelst in 'Oud-Turnhout en zijn verleden 4' blz. 95-105.

CORSENDONCA

Oud-Turnhout. – Komiteit.

Zou de heer Voorzitter niet kunnen zorgen dat onze burgersbevolking ook eens kiekeneten kon bekomen? Of mogen de landbouwers en de stedelingen maar alleen kiekens houden? De meeste burgers hebben ze reeds moeten wegdoen bij gebrek aan voeder, want bij de landbouwers is niets te verkrijgen. Die nog iets hebben verkopen het liever aan vreemde handelaars, aan wie ze meer durven vragen. Op vele plaatsen ontvangt men regelmatig kiekeneten van het komiteit.

Men vraagt ons een keer of drie per jaar hoeveel kiekens we hebben, doch een korreltje graan krijgen we nooit. En wat kan de burger nog beter houden dan kiekens?

De Kempenaar 05 mei 1918.

Marc Berrens

Namens de Duitse Overheid

wordt bekend gemaakt :

 Opdat in het nieuwe oogstjaar de dorschtermijnen welke nog bepaald moeten worden, niet overschreden worden, wordt de aandacht getrokken van de landbouwers, dat zij de dorsehmachienen welke eene herstelling benoodigen, nu reeds in orde moeten laten brengen.

De lijst die berust ten politiebureele moet vóór den 15 Mei 1918 ingevuld worden.

Landbouwers die de noodige drijfgrondstoffen niet bezitten, moeten tegelijkertijd eene aanvraag ter verschaffing derzelven inzenden aan den heer Voorzitter der provinzial-Ernte-Kommission Antwerpen.

De aanvraag welke door den Burgemeester onderzocht en juist verklaard moet worden, moet behalve de aangevraagde hoeveelheid ook het verbruik per uur aanduiden.

558

Turnhout, den 2 Mei 1918.

CORSENDONCA

Uitnodiging

Voorstelling boek

150 jaar Oud-Turnhout *Oud-Turnhout en zijn bestuurders*

Vrijdag

9 april te 20 uur

Raadzaal gemeentehuis

Aansluitend receptie

Iedereen is van harte welkom

Uw bestelde boek kan afgehaald worden op deze voorstelling.

Indien u niet aanwezig kan zijn, kunt u het boek ophalen vanaf 12 april in het Hofke van Chantraine.

Bestellingen via 't Schorpioentje, deze zijn bij deze dagbladhandel op te halen vanaf 10 april.

CORSENDONCA

Rhoode, het landelijke gehucht, en zijn laatste melkveehouder.

Ten huize van de familie Annie & Jos Van Herck-Moons.

Het landbouwersbedrijf van de familie Van Herck-Moons bevindt zich in het landelijke gehucht Rhoode¹. Rhoode is een Middelnederlandse naam die 'gerooid land' betekent. Het gebied ligt geklemd tussen de E34-snelweg en de Nieuwe Staatsbaan naar Arendonk. De benaming Rhoode komt voor het eerst voor op een cijnsrol uit 1340 als: '*Walt de loepe de Rode*'. Van de 236 hooibeemden aangegeven in 1368 lagen er 40 te Rhoode. Dit gehucht heeft in het 150 jarig bestaan van onze gemeente het meest de uitstraling van het oude landelijke Oud-Turnhouts gehucht bewaard. In de 14de eeuw vonden grote ontginningen plaats. De gronden werden aan de gemeenschap onttrokken en als privaat uitgegeven tegen jaarlijkse cijns. Eén van de meest opvallende plaatsen in dit gehucht is de kapel² te Rhoode. De kapel staat recht tegenover een oude hoeve. Deze wit geschilderde kapel werd omstreeks 1875 gebouwd in opdracht van mevrouw Josephina Dufour-Dessauer. Zij was de weduwe van Jan Guillaume Dierckx, in 1867 hertrouwd met Arthur Paul Louis Dufour. Deze dame van Beierse afkomst bouwde in Zwaneven de kapel in Kempische baksteen en met glas in lood, uit devotie voor Sint-Jozef en Onze-Lieve-Vrouw. Zij kwam er regelmatig bidden. Nadien bleef men eten op de hoeve recht tegenover de kapel. Toevallige en andere pelgrims werden er tot de koffietafel uitgenodigd, met de traditionele bedeling van krentenkoeken. Deze traditie wordt tot vandaag in ere gehouden op de derde woensdag van de maand mei.

CORSENDONCA

Het Landelijke Rhoode

CORSENDONCA

Het gehucht Rhoode is tevens ook het gehucht waar eens mijn overgrootvader in zijn hoeve "Selskeshof"³ de landbouwstiel⁴ beoefende.

Toerisme Oud-Turnhout heeft te Rhoode een wandeling uitgestippeld van 6 km. Deze wandeling op goed begaanbare veldwegen gaat langsheen boerderijen door bossen, weilanden en velden. Een aanrader voor een wandeling onder een stralende lentezon.

Rhoode is ook de thuisbasis van FC Zwaneven⁵ die in 3de Provinciale C speelt. Op het huidige ogenblik is deze club de best genoteerde voetbalploeg uit ons dorp.

Rhoode heeft zijn markante inwoners, waaronder zeker de ouderdomsdeken van het gehucht. Vic Berrens (° 15 november 1915) is de oudste inwoner⁶ van Rhoode. Over 'zijn' gehucht maakte hij enkele jaren geleden een gedicht dat perfect het heersende klimaat weergeeft.

*Rhoode en zijn verleden, Rhoode en zijn heden
Twee beken scheiden ons gehucht
Wat er leefde schrijf ik met een zucht
Er is hier een kapel gebouwd
Ze is wel 100 jaar oud
Al is het lang geleden,
Er wordt nog steeds gebeden
Bij Maria met haar kind
Ze wordt nog steeds bemind
Vroeger in den node,
Kwam men hier bidden voor hun doden
In mei de bedevaart
Wordt nog steeds bewaard*

CORSENDONCA

*Er woonden toen dertien boeren
Die strijd moesten voeren
Voor hun groot gezin
Dat was dan het begin
Ze reden 's morgens vroeg,
Met paard, kar en ploeg
Op weg tussen bos en berken,
Om op hun land te werken
Ze hadden nooit gedaan
Maar dat was hun bestaan
Waar is toch de tijd gebleven
Van mijn jonge leven
Drie diamanten paren,
Zijn hier geweest die jaren
Zeven gouden zijn hier gevierd,
Als dat Rhoode dan niet siert
Een boer voert nog de strijd,
Het gehucht is nogal uitgebreid
Hij denkt aan zijn bestaan,
Het werk moet toch gedaan
Waar zijn hun kinderen gebleven,
Hun ouders konden bouwgrond geven
Maar toen gingen ze trouwen
Mochten ze hier niet bouwen
Ze zijn dan elders gaan wonen,
Hun dochters en hun zonen
Oudere mensen zijn gebleven,
Ze hadden 't beste van zichzelf gegeven
Enkelen zijn voortaan alleen,
Hun partner stierf en verdween
Ik wil het toch nog wagen,*

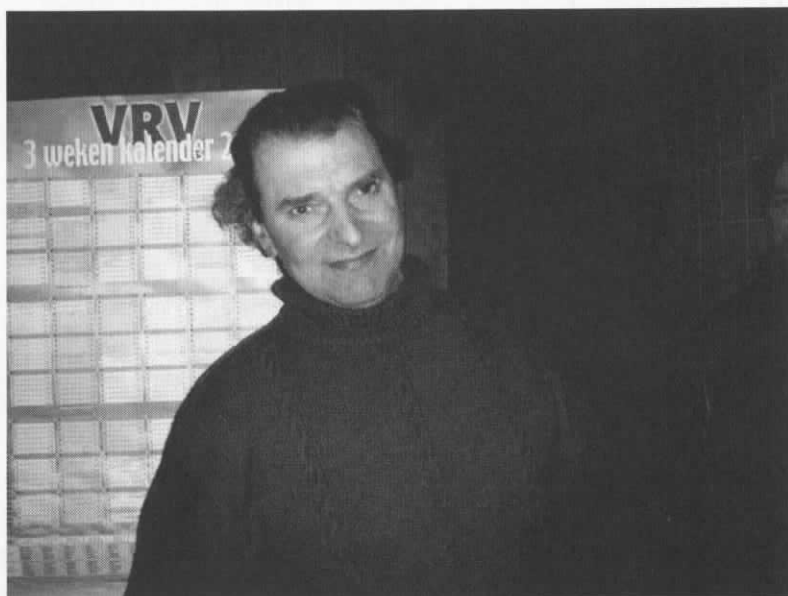
CORSENDONCA

*Met enkel simpele vragen
Waar is de kinderlast
Die nu niet meer past
Vroeger was het een zegen
Waar is de wieg gebleven
Als dat zo voort blijft gaan,
Is het hier misschien gedaan
Rhoode is mijn gehucht
Ik ben het nooit ontvlucht
Al ben ik dan den ouden,
Ik blijf er steeds van houden*

De landbouw heeft in het gehucht Rhoode altijd centraal gestaan. In de jaren vijftig waren er voor de melkophaling 41 ophaalpunten in Rhoode en onmiddellijke omgeving. Op 13 maart 2005 waren wij al eerder te gast op de hoeve van Annie & Jos Van Herck-Moons tijdens de Rhoode wandeling in het thema van 25 jaar Corsendonca⁷. Vandaag⁸ spreken wij met de laatste rundveehouder uit Rhoode⁹.

Jos Van Herck (° Retie 13 december 1944) en Annie Moons (° Turnhout 26 juli 1945) hadden van 1977 tot 2009 het landbouwersbedrijf Rhoode 72¹⁰. Jos is de oudste zoon uit een gezin van acht kinderen. Zijn vader was Jan Godfried Van Herck¹¹ (° Oud-Turnhout 13 februari 1917, † Turnhout 12 mei 2006) en zijn moeder Maria Theresia Van Dyck (° Retie 12 augustus 1921, † Turnhout 27 december 2005). Zijn grootouders waren Pieter Jozef Van Herck (° Oud-Turnhout 7 februari 1888, † Turnhout 17 april 1966), getrouwd met Anna Maria Moelans (° Dessel 31 oktober 1896, † Oud-Turnhout 3 juni 1964) en Martinus Van Dyck en Julia Van Gestel. Zijn overgrootouders waren Jan Godefried

CORSENDONCA

Jos Van Herck

CORSENDONCA

Van Herck & Maria Catharina Maes en Frans Moelans & Maria Dymphna Loots. Allen waren zij landbouwers.

Aanvankelijk boerden Jos en Annie te Klein Engeland in Turnhout. Na hun huwelijk in 1967 ging Jos werken op de hoeve van zijn schoonouders, de familie Moons. Annie was enig kind en hulp kon men altijd wel gebruiken op de boerderij. De hoeve van Moons te Klein Engeland was een pachthoeve van de Familie Dierckx. Na 10 jaar, in april 1977, kwam het gezin Van Herck-Moons naar Rhode.

In de droge zomer van 1976 bouwden ze een nieuwe stal aan de boerderij te Rhode 72. De hoeve zelf aan nummer 72 werd door zijn grootvader in 1946 gebouwd. Voordien stond er een oude hoeve. De oude beerput van deze hoeve is er nog steeds. Na grootvader had vader Jan er zijn landbouwbedrijf. Zo kwam Jos in 1977 als derde generatie landbouwer in dezelfde boerderij.

In het begin had Jos naast runderen ook nog een vijftigtal varkens, die veelal werden verzorgd door zijn moeder. De ouders van Jos hadden iets verder in Rhode een nieuwe woning gebouwd en hadden daar hun intrek genomen.

Al snel groeide het landbouwbedrijf van 40 tot 100 koeien. Om deze dieren van voedsel te voorzien diende 40 ha land bewerkt te worden in eigendom en in pacht, waarvan een 25 – 30 ha gras en maïs. Een twaalfde ha lag aan de boerderij, maar voor de andere gronden moest men een afstand afleggen. Ook op Turnhouts grondgebied waren er gronden gelegen. Jos heeft van bij de aanvang al gebruik gemaakt van een traktor en de nodige machines. In het begin had Jos enkel koeien van het zwartbonte ras, maar nadien kwam er ook roodbont in de stal. Zo heeft hij verder altijd beide rassen in zijn stal gehad. Koeien aankopen heeft Jos nooit gedaan. Hij hield kalveren op, die garant stonden voor de volgende generatie

CORSENDONCA

PROVINCIALE VERENIGING VAN KWEKERS EN HOUDERS VAN RUNDVEE
VAN DE PROVINCIE ANTWERPEN

K.I. - CENTRUM - Sint-Lenaartsebaan 118, 2150 MALLE

Eigenaar :

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Naam :

Straat :

Gemeente :

KOE

8	7	1	2	2	4	7	2	1	5
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Dormerk :

Naam :

Leur :

Geboortedatum :

Afstamming : Vader :

Moeder :

Insemi-

natie

19...

277									
70111111									

Kalfdatum : Verloop kalving : Nageboorte :

rkling :

Bronst-

datum

19...

1e	2e	3e

Insemi-

natie

19...

24/11									
Bernardo's									
Fluis									

Kalfdatum : Verloop kalving : Nageboorte :

Opmerking :

A-

omum

1e	2e	3e

De KI kaart van de koe. Hierop staat de datum van de kunstmatige inseminatie, alsook de naam van stier vermeld. Rechts boven de koe het oormerknummer.

koeien. Per vier koeien moest men één vaars kalfje ophouden om de veestapel in stand te houden. Het vetmesten van runderen heeft Jos nooit gedaan. Zijn dieren dienden alleen voor de melkproductie. Op de vraag of de koeien allen een naam hadden gekregen zei Jos: ‘neen, ze hadden enkel hun nummer.’ Toch kende hij alle beesten wel uit elkaar. Voor de bevruchting deed Jos steeds een beroep op de “KI” of kunstmatige inseminatie. De maatschappelijke zetel hiervan was te Oostmalle; veearts Jan Sels (mijn nonkel peter, waarnaar ik werd genoemd) was de veearts in onze regio. De KI had de beste stieren, die allen aan vele testen moesten voldoen. Voor vaarzen die de eerste keer bevrucht werden gebruikte men stieren die niet te zware kalveren gaven.

De teelten op het veld zijn in de loop der jaren sterk gewijzigd. Het landschap met zijn verschillende granen en met de korenbloemen ligt al lang achter de rug. Jos herinnert zich nog dat hij blootvoets op één van de 'drie zomerse dagen in februari'¹² zwarte haver aan het zaaien was. 'Deze haver kon wel een beetje tegen de vorst', aldus Jos. In de oude tijd was het ruiters opzetten voor het hooi. Ruiters zijn driepikkels waarop het hooi in een grote hoop werd gestapeld. Hierop kon het hooi een 14-tal dagen uitzweten alvorens het in pak ofwel los naar de voorraadschuur werd gebracht. Jos heeft in zijn jeugd nog het land met het paard bewerkt: het waren lange dagen en het was hard werken.

Het landschap is na de opkomst van de maïs sterk gewijzigd. Maïs is een monocultuur en kan dus verschillende jaren op dezelfde plaats worden geoogst. Het levert uitstekende voeding voor de winter. De verst gelegen akkers waren hiervoor het best aangewezen. Met de nieuwe teelt van maïs was Jos in 1970 of 1971 begonnen.

De landbouw is in die 40 jaar dat Jos en Annie hebben geboerd veel veranderd. Niet alleen de gewassen, maar vooral de wetgeving, het mestdecreet, het melkquotum, om zo maar enkele van de

CORSENDONCA

Mag niet worden buiten No peut être utilisé en dehors de Verkeer verboden außerhalb 000 TURNOUT an dringende gemiddeld et consensuwaal and ungenouden Camion		BELGIE - BELGIE - BELGIEN Runderpaspoort Passport Bovin Rinderpass R00 Kleef hier indien nodig het gele dachthuisje Collez ici l'étiquette jaune si nécessaire Hier geplaatst de gele dachthuisje aubien BE 51761 9176 Vers. R. Dat. Post 02 41 02/10/07	
Beperkte geldigheid Validité limitée Begränzte Gültigkeit Bestag / Troopseau / Herde 101-44594 RHOODE 72 2360 OUD-TURNOUT VAN HERCK JOZEF Verreikdatum Date de sortie / Abgangdatum 30-03-2009 Handtekening overlaster Signature cedant Unterschrift Überlaster		Geboorte / Naissance / Geburt 25/09/2007 Haar/Voed / Robe / Haarfeld 8 - ZHARTWIT Geslacht / Sexe / Geschlecht V/F/W - VROUWELIJK Ras/type / Type racial / Rasse 1 - MELKTYPE Moeder / Mère / Mutter BE 16387624 Geboortebestag / Troopseau Naissance / Geburtsheide BE 10144594 2360 OUD-TURNOUT VAN HERCK JOZEF Historiek / Historique / Vorgeschichte Lant/ Bestag - Aankomstdatum Vorig bestag / Troopseau précédent / Vorherige Herde	
Vers. R. Dat. Post 02 41 02/10/07 02 41 02/10/07 Geboorte / Naissance / Geburt 25/09/2007 Haar/Voed / Robe / Haarfeld 8 - ZHARTWIT Geslacht / Sexe / Geschlecht V/F/W - VROUWELIJK Ras/type / Type racial / Rasse 1 - MELKTYPE Moeder / Mère / Mutter BE 16387624 Geboortebestag / Troopseau Naissance / Geburtsheide BE 10144594 2360 OUD-TURNOUT VAN HERCK JOZEF Historiek / Historique / Vorgeschichte Lant/ Bestag - Aankomstdatum Vorig bestag / Troopseau précédent / Vorherige Herde		Vertrekluk Per post te versuren binnen de wettelijke voorschriften aan de daartoe erkende vereniging, indien u geen andere wijze van communicatie gebruikt die wordt erkend door de bevoegde overheid. BE 17619176 2210104694 Vers. R. Dat. Post 02 41 02/10/07	

Identiteitskaart van een koe. In dit geval koe nr. 9176

CORSENDONCA

Oormerk Koe

wijzigingen te noemen. Op allerlei vlakken is er gewerkt aan verbetering van de landbouw en de daarmee gepaard gaande schaalvergroting. De koeien gaven vroeger een 3 à 4000 liter melk, maar vandaag geven de koeien 8000 liter op 305 dagen. De laatste 60 dagen staat de koe droog zoals men zegt. Dan bereidt de koe zich voor op het volgende kalf. Een koe produceert het meest nadat ze driemaal heeft gekalfd, en blijft meestal zeker acht jaar op de boerderij. Jos en Annie hebben zelfs een koe gehad die 11 maal heeft gekalfd. Voor de controle op de kwaliteit van de melk en het vetgehalte werd er elke maand een staal van de melk van elke koe genomen. Het aantal liters melk per koe alsook het vetgehalte werd gemeten. Het goede gemiddelde vetgehalte bedraagt 36 graden. Dit werd netjes opgetekend en elk dier had zijn persoonlijke fiche. Jos heeft als kind de koeien nog met de hand gemolken. In de jaren 40 had de boer een tiental koeien, wat varkens en kippen. Een gemengd bedrijf dus. Het paard was dikwijls het middelpunt

CORSENDONCA

van de boerderij. Het paard en de boer hadden een nauwe band. Samen bewerkten zij het land. Vóór de auto (de auto kwam er in 1885) en zelfs de fiets (pas in 1865 bestond de fiets zoals wij hem vandaag nog kennen) waren paard en kar het vervoermiddel van de boer. Slechts 100 jaar geleden had niemand in Oud-Turnhout een auto en slechts enkele inwoners beschikten over een fiets. Velen konden trouwens niet eens fietsen. Toen drukte men afstanden dus veelal uit in de tijd die men nodig had om de afstand te voet af te leggen¹³. Kinderen die in de afgelegen delen van het dorp woonden, mochten in de wintermaanden vroeger de school verlaten om toch voor het donker thuis te zijn.

Het landbouwleven is 365 dagen werken in het jaar. Het is een vak dicht bij de natuur en met veel variatie. De boer, ook vandaag nog, kent de seizoenen nog. Met levende dieren werken geeft geluk en tegenslagen. De boer moet ook over enige technische kennis beschikken. De koeien dienen telkens tweemaal per dag gemolken te worden, alle dagen van het jaar. Uitslapen tot de middag zit er dus nooit in. In geval van ziekte moet het werk op één of andere manier toch verder gaan. Dankzij de modernisering is er veel geautomatiseerd en dus is het hard labeur van vroeger voor een stuk voorbij. Maar het blijft een werk van elke dag.

Nu Jos en Annie in april 2009 hun activiteiten stop hebben gezet is er geen rundveehouder meer op het eens zo landelijk gehucht Rhoode.

Op de vraag of ze vandaag nog de keuze zouden maken om een landbouwbedrijf met runderen te starten, antwoorden ze positief. Ze blikken met veel tevredenheid terug en genieten nu van hun welverdiend pensioen. Annie en Jos hebben één zoon en één dochter. Annie en Jos Van Herck-Moons, de laatste rundveehouder van het landelijke gehucht Rhoode.

Jan Sels

CORSENDONCA

Eindnoten

¹ HARRY DE KOK, ROGER HAEST, 'Oud-Turnhout', 'Gids van de Kempen' Brepols, Turnhout, 1993, blz. 212-214.

SIBYLLE DE SADELEER, GREET PLOMTEUX, 'Rhoode', 'Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen', Ministerie van de Vlaamse gemeenschap LIN, afdeling Monumenten en landschappen, Brepols, Turnhout, 1997, blz. 97.

MARC BERRENS, 'Boerenkermis te Rhoode', 'Corsendonca', Corsendonca, Oud-Turnhout, trimestrieel tijdschrift 15de jaargang, nr. 2, 1998, blz. 11-19.

JEF VAN GOOL, 'Het gehucht Rhoode', '50 jaar parochie Zwaneven, Zich herinneren is een vorm van ontmoeten', Werkgroep 50 jaar parochie Zwaneven & Corsendonca, Oud-Turnhout, 2001, blz. 109-111.

GUST SELS, 'Historische wandeling door onze parochie', 'van Rhoode naar Arselt', '50 jaar parochie Zwaneven, zich herinneren is een vorm van ontmoeten', Werkgroep 50 jaar parochie Zwaneven & Corsendonca, Oud-Turnhout, 2001, blz. 57-63.

MARC BERRENS, 'Rhoode', 'Van AA tot Zweep', Corsendonca, Oud-Turnhout, 2005, blz. 168.

² ROGER HAESELDONCKX, ANTOON HEMELAER, LEO VERSTRAELEN, 'De kapelletjes in Oud-Turnhout en Schoonbroek', 'Oud-Turnhout en zijn verleden 2' Corsendonca, Oud-Turnhout, 1985, blz. 59-80.

ROGER VAN MIERLO, 'Het kappelleke van Rhoode', 'Corsendonca', Corsendonca, Oud-Turnhout, trimestrieel tijdschrift 15de jaargang, nr. 3 1998, blz. 26-42.

³ MARC BERRENS, 'Selskeshof', 'Kuierend langs de Oud-Turnhoutse hoevens', Corsendonca, Oud-Turnhout, 2000, blz. 43.

⁴ WIM VAN HOUT, JAN SELS, 'Landbouw', 'Oud-Turnhout en zijn verleden 3', Corsendonca Oud-Turnhout, 1993, blz. 7-21.

⁵ LEO VERSTRAELEN, 'Zwaneven vierde 10 jaar vriendschap', 'Oud-Turnhout in de jaren tachtig', Corsendonca, Oud-Turnhout, 1991, blz. 169.

⁶ MARC BERRENS, 'De oudste van Rhoode', 'Corsendonca', Corsendonca, Oud-Turnhout, trimestrieel tijdschrift 25ste jaargang, oktober-november-december 2006, blz. 20-23.

⁷ JAN SELS, 'maart lentemaand', 'Corsendonca', Corsendonca, Oud-Turnhout, trimestrieel tijdschrift, 22ste jaargang, oktober-november-december 2004, blz. 7-8.

CORSENDONCA

JAN SELS, '*maart Lentemaand*', 'Jubelboek' Corsendonca, Oud-Turnhout, 2006, blz. 29-31.

⁸ Dinsdag, 23 februari 2010.

⁹ In de landbouwtelling van 1992, telde Rhoode nog 4 melkveehouders. Zie: WIM VAN HOUT, JAN SELS, '*Landbouwexploitanten in Oud-Turnhout*', 'Honderd jaar Landelijk leven Oud-Turnhout', Corsendonca, 1995, blz. 42 – 46.

¹⁰ MARC BERRENS, '*Rooise Hoeve*', 'Kuierend langs de Oud-Turnhoutse hoevens', Corsendonca, Oud-Turnhout, 2000, blz. 46.

¹¹ Jan Van Herck zetelde in de Oud-Turnhoutse gemeenteraad van 1971 tot 1977. Andere politieke personen uit Rhoode zijn: schepen Joannes Driesen, 1859 – 1861 en van 1868 – 1885, Burgemeester Jacobus Broeckx, 1888 – 1904, schepen Guilielmus Sels, 1891 – 1896, zie: JAN SELS, '*150 jaar Oud-Turnhout, Oud-Turnhout en zijn bestuurders*', Corsendonca, Oud-Turnhout, 2010, 491 blz.

¹² 'Drie zomerse dagen in februari' is een weerspreuk die aantoonst dat februari al enkele warmere telt.

¹³ Rhoode was te voet verder gelegen van het dorp dan van Schoonbroek. Iedereen in Rhoode ging naar Schoonbroek naar school en kerk. Zie: GUST SELS, '*Afscheidingspogingen van Rhoode en Arselt*', '50 jaar parochie Zwaneven, herinneren is een vorm van ontmoeten', Werkgroep 50 jaar parochie Zwaneven & Corsendonca, Oud-Turnhout, 2001, blz. 116 – 123.

CORSENDONCA

Werkgroep Krijgsgeschiedenis

19 maart 2010

Terugblik én vooruitblik op onze activiteiten met het oog op onthulling van een nieuw monument.

In juli 2008 hebben we drie monumenten onthuld op De Lage Mierdse Weg en in de Jagersstraat mits de onmisbare hulp van talloze medewerkers. Luc Cox en Herman Van Eyndhoven wisten echter dat er nog een (vierde) onbekend militair toestel, gecrasht was op 19 september 1944 tijdens de Operatie Market Garden ergens in Rhoode.

Na een eerste overleg in september 2009, met onder andere de onmisbare "Planehunters", werd besloten de veronderstelde crashplaats te doorzoeken met een team, gewapend met metaaldetectoren. Waar eerste onderzoek niet leidde tot resultaat (maar wel tot een heerlijke ketel soep), werd bij een tweede afstapping, met behulp van Vic Berrens de exacte lokatie gevonden (tussen lieve, maar bemoeizieke paarden). Onze erkentelijkheid gaat hier uit naar de respectieve (Nederlandse) grondeigenaars : het is immers niet alledaags van een "zootje ongeregeld" (laarzen, mutsen, winterkledij, schoppen,...) een dag je tuin te laten omspitten, wel ?? Daar ook komen Jan en Niels Stessens voor het eerst onze rangen versterken.

De bedoeling was om te bepalen om welk toestel het juist ging via relictten met serienummer, of om de bemanningsleden te identificeren

CORSENDONCA

door middel van persoonlijke voorwerpen. Probleem was dat de crashplaats in 1944 een moerassig stuk was, dat daarna, ingevolge ruilverkavelingen en rechte trekken van grachten op die plaats tot meer dan een meter werd opgehoogd. Uiteindelijk is via de gevonden onderdelen enkel komen vast te staan dat het ging om een Douglas Dakota).

Daarop begonnen onze zalige “lopende bibliotheken” (Benny Ceulaers, Thijs Hellings, Luc Cox) via eliminatie uit te dokteren welke van de 164 (!) neergestorte Dakota’s de onze zou kunnen zijn. Zij kwamen tot een eensluidende identificatie. Die werd nog onderbouwd door een andere specialist, Hans den Brok, die voor een zevental jaren reeds tot dezelfde conclusie was gekomen. Terzijde : Hans is een boek over de luchtoorlog rond “Market Garden” aan het afwerken. Het gaat “Wings of freedom” heten. Ter staving werd onze werkgroep bijvoorbeeld een MACR (Missing Air Crew Report) bezorgd waarin de getuigenis van de piloot van een andere, nabijvliegende Dakota.

Het ging hier onomstotelijk om de **Douglas Dakota of C-47 Skytrain (Amerikaans) 42-100879** van de 435th Troup Carrier Group van het 75th Troup Carrier Squadron met als basis Welford Park Airfield in Berkshire. Het toestel had als code op de neus “CK” en op de staart de “S”. Op de neus zou een dame in badpak geschilderd zijn.

Onze Dakota maakte deel uit van de luchtvloten die vanuit Engeland het Kanaal over, pal op de St.-Dimpnakerk in Geel aanvlogen, om dan af te zwenken naar het Noorden, naar Nederland. Die armada’s konden in Oud-Turnhout vrij goed worden gezien, zij vlogen ook niet hoog. Op de terugweg is onze Dakota geraakt door Duitse Flak en jammerlijk gecrasht in Rhoode.

CORSENDONCA

september 1944 : USAF boven Geel

Foto : Hubert Michiels

Zijn bemanning bestond uit:

1st. Lt. Romie Alexoff – piloot

2nd.Lt. Leonard S. Osborne – copiloot

S/Sgt. Orville H. Thomson – radioöperator

T/Sgt. Hans A. Brunisholz - boordwerktuigkundige

CORSENDONCA

O.H.Tompson

Foto: Hans den Brok

CORSENDONCA

De lichamen van de gesneuvelden werden op de scène begraven en slechts opgegraven in 1946. H.A.Brunisholz ligt begraven in Neuville, de andere in de US. De werkgroep kreeg verschillende foto's toegestuurd van de gesneuvelde bemanning.

Eens de identificatie zeker, konden we er niet rond, om ook voor deze bemanning een monument op te richten. Dat was een ferm, eenvoudig standpunt, de realisatie daarvan is best minder eenvoudig als basis gebruiken wij het draaiboek van de onthulling van 2008 (van onze Herman Van Eyndhoven). De organisatie zelf komt nu slechts op enkele schouders terecht.

Buiten de terreinexploraties hebben we twee getuigen geïnterviewd (filmopnames), een viertal vergaderingen gehouden, uren gesurfd op het internet, meer dan 100 mails verzonden en nog meer ontvangen. Het aantal personen, dat aangezocht werd en nog aangezocht gaat worden om mee te werken aan het welslagen van die ene dag gaat rond de 50 liggen. Een klein lijstje ?? Hier gaan we : ambassade, gemeentebestuur, pipers, koperblazer, technici, catering, sponsors, gasten, Amerikaanse nabestaanden, oudstrijders, vliegbasis, buurtbewoners, politie, rode kruis, pers, verfilming en montage, public relations,.....heerlijk EINDELOOS !!

Er komt een zwaar financieel plaatje bij, en dat in het jaar dat onze kring een nieuw boek gaat uitgeven en er sprake is van een eigen website op te starten. Ik moet er geen tekening bij maken : we hadden nog nooit zo graag (heel veel) sponsors gehad !! Als je je aangesproken voelt : de telefoon- en adresgegevens van de kringleden staan in deze uitgave.

CORSENDONCA

**WE GAAN ERVAN UIT DAT OOK DEZE MILITAIREN
DIT EERBETOON VERDIENEN:**

ZIJ VLOGEN VOOR ONS.

**DIT IS OOK WAAR WIJ VOOR STAAN EN WAAR WIJ
VOOR GAAN:**

OPDAT HET NIET ZOU VERGETEN WORDEN

De datum van de onthulling is vastgelegd voor

vrijdag 17 september 2010 in de namiddag

in Rhoode, ter streke van de kapel

Uiteraard gaan we je tijdig op de hoogte brengen van het programma van die dag. We gaan daar niet alleen zijn, want wij hebben nu al notie van de aanwezigheid van minimum 8 Amerikaanse familieleden.

Tot hier een kort relaas over onze activiteiten, maar je kan teksten en heel wat foto's rustig bekijken op de website www.hangarflying.be.

Tot 17 september ?!

Hubert Michiels

hubert.michiels@gmail.com

CORSENDONCA

Activiteitenverslag 2009

Zowel voor als achter de schermen werd 2009 voor Corsendonca opnieuw een druk werkjaar. Binnen de verschillende werkgroepen die in de schoot van onze kring werden opgericht, werd er door de verschillende medewerkers hard gewerkt. Zo werd er achter de schermen door de werkgroep publicaties hard gewerkt aan de voorbereiding van onze telg in wording "Oud-Turnhout en zijn bestuurders".

Naast onze eigen verenigingswerking, werkten wij mee aan de verdere uitbouw van het Kunst- en erfgoedcentrum Het Hofke van Chantraine en het Natuureducatiecentrum De Liereman. Het hoogtepunt van het jaar echter werd, onder de deskundige leiding van de werkgroep 150 jaar Oud-Turnhout, de openluchtevacatie van 18-19-20 september. Deze werkgroep werd hiervoor speciaal door het gemeentebestuur opgericht.

1. Corsendonca

Op 5 februari hielden we onze statutaire algemene ledenvergadering. Tijdens deze vergadering werden het activiteitenverslag, het financiële verslag, het verslag van de commissarissen over het jaar 2008 en de begroting met het jaarprogramma over het jaar 2009 goedgekeurd.

Op 6 maart, dag van de vrijwilliger, vergastte Dinamo, de vormingsdienst voor volwassenen van De Warande, haar ongeveer 180 vrijwilligers op een leuk ontspanningsprogramma. Zij kregen die dag de kans om deel te nemen aan vier activiteiten. Één van die activiteiten was de schilderswandeling in Oud-Turnhout. De groep werd gegidst door Jan Sels.

CORSENDONCA

Dezelfde avond organiseerde Groen! een kwis over 150 jaar Oud-Turnhout. Louis, Marc, Roger van Mierlo, Irena en Rudy verdedigden de eer van Corsendonca.

Vanuit de scholen kwam de vraag om in samenwerking met Corsendonca en het Hofke van Chantraine een activiteit te organiseren rond 150 jaar onafhankelijkheid. Bij het scholenproject uitgewerkt door Raf maakten 1.200 kinderen van de Oud-Turnhoutse basisscholen kennis met onze geschiedenis. Het scholenproject was meer dan een succes. Een speciaal woordje van dank aan Raf en zijn medewerkers mag hier zeker niet ontbreken.

Op zondag 14 juni organiseerde Heemkunde Gouw Antwerpen voor de 1ste keer een heemkundedag met als thema "Scho(o)l(en): een verhaal van ontwikkeling en verandering, ontvoogding". Op de geplande wandeling kwamen er ondanks het barslechte weer toch een handjevol geïnteresseerden opdagen.

Naar jaarlijkse gewoonte vond tijdens de zomermaanden de fotozoektocht van de KWB plaats. Deze stond dit jaar in het teken van 150 jaar Oud-Turnhout. Ook Schoonbroek tot 1977 een gehucht van Oud-Turnhout werd hierbij niet vergeten.

Zondag 28 juni werd voor onze kring een dag om nooit te vergeten. Op deze warme namiddag om 16 uur was het precies 150 jaar geleden dat in Oud-Turnhout de allereerste gemeenteraad plaatsvond. Corsendonca wilde deze dag in het kader van 150 jaar Oud-Turnhout dan ook niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Het laten herleven van deze gemeenteraad, in aangepaste stijl, door burgemeester Vander Beken-Pasteel (Jef Kersemans) en zijn gevolg

CORSENDONCA

werd een onverhoopt succes. Om 16 uur openden de deuren van de raadzaal en kon de eerste gemeenteraad van start gaan. Burgemeester Franciscus van der Beken-Pasteel (Jef Kersemans) opende de gemeenteraad en verwelkomde alle aanwezigen. Secretaris Petrus Diels (Hugo Miguët) las de wettelijk verplichte teksten voor, waarna de aanstelling van de raadsleden kon beginnen. Dit onder het waakzame oog van arrondissementscommissaris Ludovicus Henricus De Haerne (Wim Maes). De schepenen Adrianus Stynen (Leo van Hooghten) en Jacobus van Dael (Roger van Mierlo) legden als eersten de eed af. Dan volgden de raadsleden Wilhelmus Mathé (Roger Haeseldonckx), Joannes Borghs (Jef Hens), Joannes Driesen (Marc Berrens), brouwer Joannes Michael de Proost (Johan van Tongerloo), Joannes Clymans (Jhonny Bastiaensen) en Joannes Wouters (Rudy Cornelis). Onder het publiek bevonden zich tal van persoonlijkheden uit 1859, zoals de commandant van de rijkswacht (Bert Segers) en pastoor Petrus Kerselaers (Jean van Reusel). De rol van kind werd op schitterende wijze vertolkt door Axelle Boogers. De zusters van de school werden vertegenwoordigd door Karin Roes en de landbouwers door Hubert Michiels. Bea Geudens en Marleen Joris verzorgden het onthaal. Ook de burgemeesters uit de buurgemeenten waren vertegenwoordigd en het publiek werd betrokken in het geheel.

Eveneens op 28 juni maar dan enkele uren later werd het nieuwe bier De Tempelier voorgesteld. De familie Keermaekers bracht 25 jaar na het succes van het Corsendonkbier een nieuw bier op de markt.

Intussen kwam de werkgroep krijgsgeschiedenis al een paar keer samen. Na onderzoek ter plaatse en enkele vergaderingen werd duidelijk dat we nu zekerheid hebben dat er in Rhoode een vierde

CORSENDONCA

vliegtuig gevallen is. Twee gerenommeerde specialisten ter zake trachtten, onafhankelijk van elkaar en met een interval van verschillende jaren, het transportvliegtuig dat neerstortte in Rhooide te identificeren. Beiden kwamen, deels door eliminatie, tot de eensluidende conclusie : het gaat om de C47, nummer 42-10087 van het 75 th. Troop Carrier Squadron. De bemanningsleden zijn: Ronnie Alexoff: piloot, Orville Thompson : crew-chief, Hans Brunisholz : radioöperator en Leonard Osborne.

De specialisten (Luc Cox, Hans den Brok, Thijs Hellings en Benny Ceulaers) zijn er unaniem in dat met de huidige stand van info het gevonden toestel als geïdentificeerd mag beschouwd worden.

Op 15 september vertegenwoordigde Louis Cuylaerts onze kring op de kwartierstaat vergadering van Heemkunde Gouw Antwerpen in Beerse.

Op zondag 4 oktober om 11 uur werd het door Stan Grooten in opdracht van onze kring gemaakte kunstwerk "Gedragen tijd" aan de Sint-Bavokerk onthuld. Het werd een samentrekking van de oude wijzerplaten van de kerk, geschonken door de kerkraad, en van de overblijfselen van het bruggetje over de Aa aan de Schuurhovendijk. De brug werd beschadigd na een verkeersongeval en diende vervangen te worden. Het kunstwerk werd gefinancierd door een aantal gulle sponsors.

Op zondag 4 oktober namen we met een stand van onze kring deel aan de jaarlijkse Centrumfeesten van Unizo Oud-Turnhout.

Op 11 november brachten Jan Sels, Ludo Vanwuytswinkel, Bert Michiels en Herman van Eyndhoven een bezoek aan het Schoonselhof. Tijdens hun speurtocht op de begraafplaats stootten

CORSENDONCA

zij nog onverwacht op het graf van August Borgmans. Op de begraafplaats van Lier bezochten zij het graf van de soldaten J. Wens en L. Dockx. Op beide begraafplaatsen werd een gedenkschaal aangebracht.

Louis Cuylaerts en Wim van Hout vertegenwoordigden onze kring op de vergaderingen van Brabants Heem.

Louis Cuylaerts vertegenwoordigde onze kring eveneens op de voorstelling van het nieuwste boek van Heemkunde Werkgroep Reusel.

Traditiegetrouw namen we op 12 december met een stand van onze kring deel aan de alternatieve kerstmarkt ten voordele van Welzijnszorg van de KAV Centrum en KWB Centrum / Zwaneven. Ludo Vanwuytswinkel werkte intussen een wandeling uit door de dorpskern van Oosthoven.

De Raad van Bestuur kwam samen op 8 januari, 5 maart, 2 april, 7 mei, 4 juni, 3 september, 21 oktober, 18 november en 16 december.

We verleenden ook onze medewerking aan het gemeentelijk infoblad.

Naast al deze activiteiten verscheen ons ledentijdschrift, samengesteld door de werkgroep Tijdschrift en verzorgd door Roger van Mierlo, telkens op tijd en kwamen een aantal geïnteresseerden onder impuls van Rudy Cornelis opnieuw één keer per maand samen om van gedachten te wisselen over het genealogische programma STAM en één keer over het genealogisch programma Aldfaer. Intussen

CORSENDONCA

werd er door de werkgroep archief onder impuls van Louis Cuylaerts ijverig verder gewerkt aan de inventarisatie van de collectie. Marcel Michiels werkt verder aan het krantenarchief. Louis aan de tijdschriften en de overlijdensberichten. het ingeven van de heemkundige bibliotheek, de bidprentjes door Jean van Reusel en Bert Michiels startte met het alfabetisch klasseren van de overlijdensberichten. Intussen werd er o.a. door Ludo Vanwuytswinkel en Marcel Michiels ook nog gewerkt aan de inventarisatie van de parochieregisters. Roger Haeseldonckx en Leo van Hooghten hielden zich bezig met het uitwerken van een aantal interviews. De werkgroep archief zorgde er ook voor dat ons archief elke dinsdagnamiddag toegankelijk was voor het publiek. Hierbij een greep uit de beschikbare materialen met dank aan Louis Cuylaerts onze archivaris voor de samenstelling ervan:

- Momenteel zijn er 915 boeken geklasseerd.
Ze kunnen worden opgezocht via titel, auteur, trefwoorden, lemmacode.
- Uit de tijdschriften die we als wisselnummers ontvangen zijn 1121 artikels gearchiveerd en kunnen worden opgezocht eveneens via auteur, tijdschrift, onderwerp, trefwoorden, lemmacode.
- Er kwamen 3649 overlijdensberichten in een accesbestand. Ze kunnen in de computer worden opgezocht en geraadpleegd in 28 dossiers (zwarte).
- Er zijn 18769 namen in overlijdensberichten genealogisch te raadplegen. Ze staan in een genealogisch programma Haza 21 en zijn geklasseerd in 10 dossiers (rode).
- Verder zijn er 3 lijvige delen Sint-Bavo - Status animarum samengesteld.

CORSENDONCA

- De inventarisatie van de begraafplaats van Oosthoven bestaat uit twee boekdelen.
- Bij de boekbinderij Amival bevinden zich 5 delen van de cursus Landschapsgids om te worden ingebonden.
- Ook bij Amival is een thesis van Rob Bauwens om te worden ingebonden.
- Er zijn 8107 foto's in het archief waarvan er ongeveer 2300 op naam.

Aan Rob werd educatieve en logistieke steun verleend om hem toe te laten zijn thesis op te stellen. Als blijk van waardering mag de kring over zijn werk beschikken.

Marcel Michiels is sporadisch bezig met parochieregisters te digitaliseren.

De werkgroep heeft steun verleend aan de bewoners van het Schildershof. Ter compensatie hebben zij de mogelijkheid gegeven een printer aan te kopen.

Elke dinsdag is de werkgroep archief in het Hofke van 13.30 tot 16.00 uur.

Haast elke week krijgen wij bezoek van : mensen die foto's binnenbrengen, mensen die om inlichtingen vragen, mensen die genealogisch onderzoek doen en gegevens willen inwinnen, mensen die namen geven aan personen op foto's.

Marc heeft de beschikbare cassettes met interviews en dergelijke gedigitaliseerd. De index hiervan is ter beschikking. Louis gaat alles archiveren.

CORSENDONCA

2. Kunst- en erfgoedcentrum Het Hofke van Chantraine

Met het oog op de restauratie heeft monumenten en landschappen opnieuw een bezoek gebracht aan het Hofke. Het gebouw moet zoveel mogelijk in de oorspronkelijke staat hersteld worden. De zolder moet bewaard blijven en in het gebouw mag geen lift geplaatst worden. De restauratie is opgenomen in de gemeentebegroting 2011-2012.

Rudy Cornelis en Jan Sels vertegenwoordigden Corsendonca in de Raad van Bestuur van de vzw Kunst- en erfgoedcentrum Het Hofke van Chantraine. Ook Leo van Hooghten nam regelmatig aan de vergaderingen deel.

Van 13 december 2008 tot 18 januari 2009 vond in het Hofke de eindejaartentoonstelling "Sjapoo! Hoeden om mee te pronken plaats. Deze tentoonstelling lokte ongeveer 1600 bezoekers en kreeg ruime persbelangstelling o.a. van Weekend Knack en Radio 2.

Onder de titel "Onvolmaakt perfect" liep op zaterdagen 31 januari en 7 februari en zondagen 1 en 8 februari de tentoonstelling van juweelontwerpster Kathleen Delaplace. Zij put haar inspiratie uit de ervaringen van het leven en gaat daarbij weinig uit de weg. De poëtische tekstjes in kalligrafie van Krie van Sweevelt zorgden daarbij voor een extra schittering.

Van 14 februari tot 1 maart liep de tentoonstelling "Dichter" van Guy van Leemput en Hilde Megens.

De keramische werken van Guy Van Leemput zijn een zoektocht naar de werkelijke aard van klei. Elke kleisoort dicteert haar eigen vormtaal. Zijn porseleinen kommen zijn flinterdun en transparant.

CORSENDONCA

Zijn werk in steengoed krijgt draagkracht van innerlijke ribben. Het is steeds geglazuurd met zelfgemaakte asglazuren. Door verschillende assen met elkaar te combineren creëert hij op zijn potvormen een huid die doet denken aan schors, mossen en koralen. Inspiratie vindt hij in de architectuur van de natuur.

Hilde Megens schildert innerlijke werken, geen duidelijk omlijnde vormen, maar een emotie, een verhaal van de ziel, een hunker naar een onbegrensde diepte en geestelijke vrijheid.

Laag na laag bouwt ze met de olieverf haar werken op, steeds ongebonden zoekend naar de juiste spanning, de juiste schakering van het subtiele spel van licht, lucht en aarde.

Van 14 maart tot en met 5 april organiseerde het Hofke van Chantraine de tentoonstelling 'Geweigerde kunst'. Waar leden van kunstkringen of studenten aan een kunstacademie regelmatig kunnen deelnemen aan groepstentoonstellingen, blijven er vele schilders die nergens terecht kunnen. Vaak hebben zij maar enkele werken beschikbaar, twijfelen aan eigen kunnen, zijn te bescheiden, worden overal afgewezen of zijn in de vergeethoek geraakt.

De werken werden geëxposeerd in een groepstentoonstelling samen met schilderijen uit binnen- en buitenland o.a. uit de collectie van het "Museum Anonymus" van "Rejected Art" of geweigerde kunst.

Van 11 tot 19 april vond de tentoonstelling van Lief de Puydt (schilderkunst) en Christel Gestels (monumentaal werk) plaats.

Van 9 tot 24 mei liep een groepstentoonstelling van Thea de Groot, Marleen van Ravenstein, Gerry van Denken, Trix Lusse en Bas van

CORSENDONCA

Hoppe. Een tentoonstelling met glaskunst, keramiek, monumentale kunst en textiel.

Op 5, 6 en 7 juni organiseerde Goezot in samenwerking met Cultuurpromotie vzw opnieuw Goezot in 't Hofke, het driedaagse muziekfestijn.

Met de tentoonstelling van Tinne Raeymaekers die liep van 4 juli tot 2 augustus kwam het Hofke tegemoet aan haar missie om ook jonge plaatselijke kunstenaars een kans te geven om tentoon te stellen. Haar werk toont de vergankelijkheid van het natuurlandschap en huizen die als het ware mee in dat vergankelijke worden gesleurd. Deze zijn grotendeels figuratief.

Van 28 augustus tot 6 september liep een groepstentoonstelling van Annie Dockx, Henny Michielse, Rieky Van de Wal en Paula Verbijlen onder de titel "Allemaal anders". Met z'n vieren volgden zij aan de Academie van Arendonk de richting keramiek waar ze afstudeerden met eervolle vermelding van de jury. Annie volgde nog Academie in Turnhout, optie beeldhouwen en Rieky schilderen aan de Academie Arendonk. Henny en Paula bleven trouw aan de keramiek. Ze komen nog steeds maandelijks samen om te werken en elkaar te stimuleren. Ieder zocht zijn eigen weg en persoonlijke invulling. Nu ze tien jaar afgestudeerd zijn, vonden ze dat een mooie gelegenheid om samen tentoon te stellen.

Van 31 oktober tot en met 11 november liep in het Hofke de fototentoonstelling "De natuur door het oog van de camera" van René Van Echelpoel samengesteld uit een ruime collectie foto's bestaande uit een grote verscheidenheid aan beelden, zoals bloemen, landschappen en een hele reeks vogels en diersoorten, allemaal

CORSENDONCA

gefotografeerd in hun eigen specifieke leefwereld. Met zijn foto's wil hij de toeschouwer tonen hoe indrukwekkend mooi en boeiend de natuur is, ook hier in onze directe omgeving.

Van 21 tot 29 november vond er nog een tentoonstelling van Chris Meulemans plaats. Na een vrij lange periode van abstract werken, heeft ze de weg naar de figuratie gevonden. Ze schildert vooral kinderen, maar niet op de traditionele manier: haar kinderen zijn niet gelukkig. In haast elk werk creëert ze een onwezenlijke, vaak zelfs dreigende sfeer

Onder de titel "Tassen en dassen" vond van 12 december tot en met 17 januari 2010 in het Hofke van Chantraine opnieuw een mooi opgebouwde eindejaartentoonstelling plaats. Onder de noemer "draagbare kunst" organiseerde het Hofke een tentoonstelling met dassen en tassen. Dassen en tassen zijn niet alleen geliefkoosde accessoires om cadeau te doen met de feestdagen, zij zorgen er ook voor dat we tijdens de eindejaarsperiode feestelijk voor de dag komen. Uit diverse musea en privé-collecties in binnen- en buitenland werd een verrassende keuze gemaakt aan dassen en tassen. Op de tentoonstelling ontdekte je een boeiend overzicht van dassen en tassen van ca 1850 tot op heden, klassiekers maar ook bizarre en extravagante dassen en tassen in de meest uiteenlopende materialen, Ecodesign, creaties van hedendaagse Belgische en Nederlandse ontwerpers, lievelingsdassen van de Belgische premiers, een greep uit de grote dassenverzameling van Herman De Croo, keramische tassen van Dagmar De Kok, enz...

CORSENDONCA

3. *Natuureducatiecentrum De Liereman*

Roger Haeseldonckx en Jef Hens vertegenwoordigden Corsendonca op de Raad van Bestuur van het natuureducatiecentrum De Liereman. Deze kwam om de 2 maanden samen.

Via de samenstelling van dit jaarverslag wil ik iedere medewerker van Corsendonca nog eens extra bedanken voor het welslagen van het afgelopen jaar.

De secretaris,
Rudy Cornelis

CORSENDONCA

Inhoud

Voorwoord	Blz. 01
Erfgoeddag	Blz. 11
Het stond in de gazet	Blz. 12
Voorstelling boek 150-jaar Oud-Turnhout	Blz. 14
Ten huize van Jos Van Herck-Moons	Blz. 15
Werkgroep Krijgsgeschiedenis 19 maart 2010	Blz. 29
Activiteitenverslag 2009	Blz. 35

CORSENDONCA

Corsendonca

Corsendonca is het ledentijdschrift van de Oud-Turnhoutse Heemkundekring "Corsendonca". Het verschijnt viermaal per jaar en is geregistreerd onder het nummer ISSN 0779-5785.

Losse nummers zijn verkrijgbaar voor de prijs van **3,50 Euro**.

Lidmaatschap

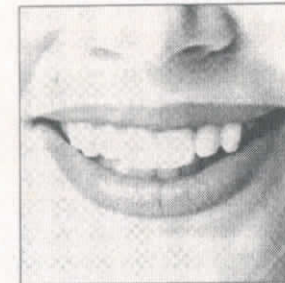
Het lidgeld bedraagt **9,50 euro** per jaar. Men kan steeds lid worden door storting van dit bedrag op rekening **646-6074380-60 t.n.v. Heemkundekring Corsendonca**. U ontvangt dan niet alleen het ledentijdschrift, maar u krijgt ook steeds een flinke korting bij een nieuwe publicatie.

Contact adressen

Wim van Hout, Polderstraat. 30	tel: 014/41.65.72 e-mail: wim@vanhout.net
Jan Sels, Draaiboom 98	tel: 014/45.18.12 e-mail: sels.jan@skynet.be
Hugo Miguet, Sprinkhaanweg 4	tel: 014/45.10.88 e-mail: miguet.hugo@scarlet.be
Rudy Cornelis, Polderstraat. 57	tel: 014/42.65.85 e-mail: RCornelis@advalvas.be
Leo van Hooghten, P. Dielsstraat 23	tel: 014/45.22.56 e-mail: leovanhooghten@versateladsl.be
Roger Haeseldonckx, Werkendam 142	tel: 014/41.96.08 e-mail: roger.haeseldonckx@skynet.be
Roger Van Mierlo, Draaiboom 4	tel: 0494 78 42 00 e-mail: vanmierlor@skynet.be

delta lloyd

BELEGGINGSADVIES

ONS DOEL, UW GLIMLACH

KANTOOR OOSTHOVEN
POLDERSTRAAT 29
TEL. 014/41 16 35

KANTOOR RAVELS
KLEIN RAVELS 1
2380 RAVELS
TEL. 014/65 87 11